

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/2013-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, Š., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 v spojení s porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Cob 359/2011 a jeho rozsudkom z 11. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2013 doručená a podaním z 28. marca 2013 doplnená sťažnosť spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“ (ďalej len „sťažovateľka“, resp. „žalobca“) vo veci namietaného

porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 v spojení s porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Cob 359/2011 a jeho rozsudkom z 11. decembra 2012.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobcu v súdnom spore o zaplatenie 9 230,67 € s príslušenstvom vedenom na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 23 Cb 48/05. V merite veci rozhodol okresný súd rozsudkom z 25. februára 2008, ktorým zamietol návrh sťažovateľky. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 2 Cob 359/2011 z 11. decembra 2012, ktorým potvrdil prvostupňový rozsudok a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť trovy odvolacieho a dovolacieho konania.

3. Sťažovateľka v súvislosti s v sťažnosti uvedenou podrobnou skutkovou argumentáciou a popísaným priebehom nielen posudzovaného súdneho sporu k napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúcemu prvostupňovému rozhodnutiu v podstatnom uviedla (tvrdila), že *„Vzhľadom na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúce skutočnosti je evidentné, že rozsudok OS Bratislava III... a rozsudok KS... sú zmätočné , chybné - klasicky arbitrárne...“*

Namietané rozsudky... v svojich odôvodneniach nereagujú na žalobcom predkladané dôkazy. Tým sa priečia požiadavkám, vyplývajúcim z čl. 6 ods. 1 cit. Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, keď nedostatočným a nepreskúmateľným spôsobom odôvodňujú zamietnutie sťažovateľovej žaloby.“

4. Podľa názoru sťažovateľky po poukázaní na *„neodôvodnenú a absolútnu protichodnosť“* posudzovaného rozsudku krajského súdu s inými *„detailne a fundovane argumentovanými rozsudkami KS Ba“* došlo postupom krajského súdu v konaní

sp. zn. 2 Cob 359/2011 k „účelovému, hrubému a zjavnému porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces“, ktorého „Výsledkom sú učebnicovo arbitrárne súdne tituly (rozsudok OS Ba III... z 25. 02. 2008 a rozsudok KS Ba... z 11. 12. 2012)“.

5. Okrem porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces sťažovateľka v texte odôvodnenia svojej sťažnosti namietala „aj porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k cit. Dohovoru“.

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. Krajský súd... v konaní vedenom pod č. 2 Cob 359/2011 porušil právo s. r. o. R. „v likvidácii“, aby jej bola poskytnutá súdna ochrana a aby bola jej záležitosť prerokovaná v spravodlivom procese. Základné právo s. r. o. R. „v likvidácii“, priznané čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy..., čl. 36 ods. 1 Listiny... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... bolo porušené rozsudkom KS... č. 2 Cob 359/2011 z 11. 12. 2012.

2. Ústavný súd... zrušuje rozsudok KS... č. 2 Cob 359/2011 z 11. 12. 2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajskému súdu... sa v konaní vedenom pod č. 2 Cob 359/2011 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

4. Sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“, Ičo:..., sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 8.000,- €...

5. Krajský súd... je povinný uhradiť sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“..., trovy konania...»

7. Sťažovateľka uviedla, že «„paralelne“ predkladáme tento text ako podnet na podanie mimoriadneho dovolania k rukám Generálneho prokurátora SR». V „doplnení podania“ z 28. marca 2013 ústavnému súdu oznámila, že proti namietanému rozsudku krajského súdu z 11. decembra 2012 nepodala dovolanie. Súčasne predložila kópiu podnetu z 21. marca 2013 na podanie mimoriadneho dovolania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (jeho petitom), okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne čl. 36 ods. 1 listiny) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná.

12. Predmetom sťažovateľkinej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom (body 1 a 6) postupom krajského súdu a jeho rozsudkom č. k. 2 Cob 359/2011-686 z 11. decembra 2012.

13. Podstatou sťažovateľkiných námietok boli tvrdenia o svojvoľnosti a zjavnej neopodstatnenosti právnych záverov napadnutého rozsudku krajského súdu a aj okresného súdu. Podľa názoru sťažovateľky dominantným nedostatkom rozhodnutia krajského súdu bola jeho „*zmätočnosť – klasická arbitrárnosť...*“ spôsobená nedostatočným a nepreskúmateľným odôvodnením jeho právnych záverov (pozri body 3 a 4). Tým podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu ňou označených práv (body 1 a 6).

II.A

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru

14. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných

súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

15. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 2 Cob 359/2011 z 11. decembra 2012 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy, listiny, resp. dohovoru.

16. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd oboznámil výsledky konania prvostupňového súdu a následne výsledky odvolacieho, a tiež dovolacieho konania. Potom uviedol svoj postup po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3 Obdo 37/2010 z 29. júla 2011, ktorým bol zrušený odvolací rozsudok zo 4. mája 2010 a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie.

„Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací opätovne prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. s nariadením pojednávania podľa § 214 ods. 1 písm. a) O. s. p., oboznámil sa s obsahom spisu, s písomnými vyjadreniami účastníkov konania po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu, zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi a to kúpna zmluva o dodávke surového kravského mlieka medzi p. F. N. a spoločnosťou S., a. s. č. l. 9-19 spisu, dodatky k zmluve č. 2, 3, dodatok č. 4 ku kúpnej zmluve na č. l. 24-25 zo dňa 09. 09. 2004, faktúry ako aj doklady o zaplatení faktúr č. l. 27-36, faktúry, ktoré sú predmetom sporu č. l. 37-41, zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 10. 12. 2004 č. l. 44-46 podpísaná p. F. N., vypočutím svedka Mgr. R. P., doplnil dokazovanie vypočutím svedkov Ing. V. G., Ing. Z. V. a p. F. N. a po takto vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.“

Odvolační sud na základě doplněného dokazování dospěl k rovnakému skutkovému stavu jako soud prvního stupně, a to z následovných důvodů:

V dané věci nepochybné, že právní předchodce žalobce jako předávající a společnost S., a. s. jako kupující uzavřeli dne 23. 03. 2004 Kúpnu zmluvu o dodávce surového kravského mléka, kterou sa právní předchodce žalobce (F. N. samostatne hospodáriaci roľník, S.) zaviazal dodávať dohodnuté množstvo mléka v dohodnutej kvalite a kupující sa zaviazal zaplatiť dohodnutú cenu. Taktiež je nesporné, že právnemu predchodcovi žalobcu neboli za dodávku surového kravského mléka uhradené faktúry č. 4071280 na sumu 64.489,- Sk, splatná dňa 02. 09. 2004, č. 4081280 na sumu 61.556,- Sk, splatná dňa 03. 10. 2004, fa. č. 4091280 na sumu 62.011,- Sk, splatná dňa 03. 11. 2004, fa. č. 4101280 na sumu 65.949,- Sk, splatná dňa 03. 12. 2004, fa. č. 4111280 na sumu 21.062.- Sk, splatná dňa 18. 12. 2004. Uvedené faktúry boli vystavené za realizované dodávky mléka spoločností S., a. s. do 10. 11. 2004, čo vyplýva zo samotného žalobného návrhu zo dňa 07. 01. 2005, ako aj zo svedeckej výpovede p. F. N., ktorý uviedol vo svojej výpovedi dňa 24. 04. 2012, že mléko dodával spoločnosti S., zhruba do novembra, decembra 2004, potom už ďalej mléko spoločnosti S., ani L. nedodával.

Súd prvního stupně preto dospěl k správnemu zisteniu, že právní předchodce žalobcu nedodal mléko žalovanému, ale spoločnosti S. a. s. na základe uzavretej kúpnej zmluvy zo dňa 23. 03. 2004. Dôkazom tejto skutočnosti sú i dodacie listy a samotné faktúry, vystavené pre odberateľa S., a. s., ako aj výzva žalobcu spoločnosti S. zo dňa 22. 11. 2004 na zaplatenie jeho pohľadávky.

V konaní pred súdom prvního stupně bolo rovnako preukázané, že po tom, ako sa spoločnosť S. a. s. dostala do finančných problémov a nebola schopná uhrádzať svoje záväzky, došlo dňa 09. 09. 2004 k uzavretiu Dodatku č. 4 kúpnej zmluve, čo medzi účastníkmi konania ani nebolo sporné.

Keďže dodatok č. 4 bol uzavretý medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou S., a. s. a spoločnosťou L., a. s., sporným sa stal výklad prejavu vôle, teda čo sa uvedeným dodatkom sledovalo, či išlo o zmluvu o prevzatí dlhu spoločnosťou L., a. s., resp. ručiteľský záväzok, alebo nie. Posúdenie uvedenej otázky má rozhodujúci význam pre zistenie, či žalovanému, t. j. pohľadávku žalobcu spoločnosti L., a. s., vznikla povinnosť zaplatiť, ktorú mal voči spoločnosti S., a. s..

Podľa čl. I bodu 1) L. týmto dodatkom garantujú, že preberajú a splatia pohľadávky voči dlžníkovi S. po lehote splatnosti a že dlžnú čiastku predávajúcemu vyplatia najneskôr do 15. 11. 2004.

Podľa čl. II bod 2) splatenie pohľadávky sa bude riešiť na základe osobitnej zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi predávajúcim a L., resp. U. ako kupujúcim.

Podľa čl. I bod 3) všetci účastníci tohto dodatku sa ďalej vzájomne dohodli, že ku dňu vyplatenia pohľadávky L., a. s. prechádza zmluvný vzťah a všetky práva a povinnosti z kúpnej zmluvy o dodávke S. bude spoločnosť L., a. s. za štandardných podmienok platných pre výkup mlieka L., a. s. a týmto dôjde k zmene osoby kupujúceho podľa platnej zmluvy tak, že jediným kupujúcim z kúpnej zmluvy o dodávku S. bude spoločnosť L., a. s. a S. a. s. prestane byť zmluvnou stranou.

Podľa čl. I bod 4.) predávajúci a Kupujúci sa dohodli, že sa mení článok X Kúpnej zmluvy o dodávke surového kravského mlieka takto:

Táto zmluva sa uzatvára na dobu určitú do 31. 12. 2009.

Odsek druhý čl. X sa mení takto: Kupujúci a predávajúci môžu písomne vypovedať túto zmluvu jednostranne pred uplynutím platnosti len v prípade, ak niektorá zo zmluvných strán poruší zmluvu podstatným spôsobom a to písomnou výpoveďou doručenou druhej strane s tým, že v takomto prípade je výpovedná lehota 3 mesačná a začína plynúť prvého dňa nasledujúceho mesiaca po doručení výpovede.

Podľa čl. III bod 1.) ostatné ustanovenia zmluvy sa nemenia a zostávajú v platnosti.

Podľa čl. III bod 3.) tento dodatok bol vypracovaný na základe vôle všetkých účastníkov tohto dodatku, čo zmluvné strany potvrdzujú svojim podpisom.

Podľa § 266 ods. 1 Obch. zák., prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

Podľa ods. 2 v prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa odseku 1, vykladá sa prejav vôle podľa významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav vôle určený. Výrazy používané v obchodnom styku sa vykladajú podľa významu, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá.

Podľa ods. 3 pri výklade podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú

strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha veci.

V odseku 3 je upravené osobitné interpretačné pravidlo, ktoré treba použiť pri výklade vôle podľa odseku 1 alebo odseku 2. Ide tu o snahu prihliadať pri výklade prejavu vôle na také skutočnosti, ktoré môžu čo najpresnejšie rozšifrovať úmysel strán pri robení právneho úkonu. Zákon preto prikazuje, pokiaľ to pripúšťa povaha veci, brať náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle a na správanie účastníkov právneho úkonu. Pokiaľ ide o všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, zákon výslovne akcentuje tri skutočnosti:

- rokovania o uzavretí zmluvy,*
- prax, ktorú strany medzi sebou zaviedli,*
- následné správanie strán.*

Obchodný zákonník teda aj pri interpretácii právnych úkonov priznáva právny význam rokovaniam, ktoré sa uskutočnili pri uzavieraní zmluvy, lebo je nepochybné, že práve tieto rokovania môžu napomôcť objasneniu pravého úmyslu strán.

Odvolačí súd za účelom jednoznačného zistenia prejavu vôle účastníkov dodatku č. 4 vypočul ako svedkov osoby, ktoré za zmluvné strany dodatok podpísali, a to Mgr. R. P., Ing. Z. V., Ing. V. G. a p. F. N.

Ing. V. G., v tom čase generálna riaditeľka žalovaného vo svojej výpovedi uviedla, že L. M. mali záujem zvýšiť produkciu surového kravského mlieka a hľadali dodávateľov. V tom čase spoločnosť S. bola v zlej finančnej situácii a preto sa aj v L. M. objavili jej dodávatelia, ktorí mali záujem dodávať mlieko do L. M.. Taktiež L. M. mali záujem o dodávateľov S., chceli zvýšiť nákup mlieka o dvojnásobok. Začali jednať so S., pričom cieľom dodatku č. 4 bolo eliminovať sankcie, ktoré malo S. voči svojím dodávateľom. Zmluvy medzi dodávateľmi a S. nevideli, ale dodávatelia uvádzali, že tam boli vysoké sankcie. L. M. nemali záujem prioritne o pohľadávky, resp. riešiť pohľadávky, ale záujem bol o dodávku mlieka. S. neplatilo svoje záväzky a mlieko sa muselo odoberať, keďže je to surovina, ktorá sa pokazí, preto L. M. pristúpili k tomu, že po podpísaní osobitnej zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá bola splatná za júl, resp. v júli 2004, túto pohľadávku dodávateľom uhradia a následne uzavrú s dodávateľom kúpnu zmluvu o dodávke surového kravského mlieka, avšak za štandardných podmienok L. M. Ak dodávateľ súhlasil, prvý

kontakt dodávateľa mal byť s oddelením nákupu v L. M. a následne sa predložila požiadavka o spísanie zmluvy o postúpení pohľadávky. Zmluvy spracovalo ich právne oddelenie, ale podklady predložil dodávateľ, teda mal predložiť faktúru, jej originál, ktorú ekonomický úsek u S. preveril, či údaje sú pravdivé a potom došlo k podpísaniu zmluvy o postúpení pohľadávky a až následne došlo k úhrade pohľadávky. Všetko bolo limitované do 15. 11. 2004. Svedkyňa taktiež uviedla, že pred uzavretím dodatku č. 4 sa s dodávateľmi stretli na troch miestach, kde im predniesli, že majú záujem o mlieko s tým, že sú ochotní uzavrieť zmluvu o postúpení pohľadávky, ktoré boli splatné v júli 2004. Vysvetlili im postup, že sa uzavrie zmluva o postúpení, ku ktorej navrhovateľ predloží originál faktúry, S. potvrdí pravdivosť, uzavrie sa zmluva o postúpení pohľadávky a pohľadávka sa uhradí. Potom sa uzavrie Kúpna zmluva medzi dodávateľom a L. M., pretože žiadny dodávateľ nemôže dodávať mlieko bez takejto zmluvy. Dodávateľom uviedli, že či k tomuto pristúpia, je ich slobodná vôľa.

Svedkyňa Ing. Z. V. v tom čase predseda predstavenstva žalovaného uviedla, že osobne na rokovaníach s dodávateľmi nebola, dodatok č. 4 podpísala v dobrej viere, že L. M. majú záujem o dodávky surového kravského mlieka. Účel dodatku si nepamätala, nevedela alebo L. M. mali urobiť ešte nejaký úkon uviesť, či dodávatelia po jeho podpise, alebo L. M. mali urobiť ešte nejaký úkon.

Svedok Mgr. R. P., v tom čase obchodný riaditeľ, resp. generálny riaditeľ S., a. s., vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že konkrétne si už nepamätá, čo sa uzavretím dodatku sledovalo, spomína si, že dodatky boli pripravené v období, keď S. malo problémy a uskutočňovali sa stretnutia s farmármi, od ktorých odoberalo mlieko s cieľom, aby mali komu ďalej dodávať mlieko, keď S. prestane vyrábať. Svedok uviedol, že chceli pomôcť farmárom, preto im na stretnutí povedal, že pokiaľ zmluvy tzv. preklopia na L. M., že budú pokračovať v dodávke mlieka pre L. M., budú sa v budúcnosti riešiť aj ich pohľadávky voči S., ale len v prípade, že to prevezme U. Vie, že niektorí farmári, ktorých pozná, dodnes dodávajú do L. M. mlieko a niektorí neprešli. Taktiež uviedol, že odišiel zo S. asi 2 až 3 mesiace po podpísaní dodatku č. 4. Dodatok č. 4 podpísal pred stretnutím s roľníkmi.

Z výsluchu svedkov, vypočutých v odvolacom konaní, v spojení s vykonaným dokazovaním aj prvostupňovým súdom vyplýva, že cieľom uzavretia dodatku nebolo prevziať dlh za S., a. s., ale získať nových dodávateľov mlieka pre L., a. s. a prevziať od nich

splatnú pohľadávku, ktorú mali voči S., a. s., a to osobitnou zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretú do 15. 11. 2004. Až po uzavretí tejto zmluvy a vyplatení postúpenej pohľadávky dodávateľovi mal ako nový kupujúci nastúpiť žalovaný.

Dodatok č. 4 – jeho právne pojmy - prevzatie a splatenie pohľadávok, zmluva o podstúpení pohľadávok, v spojení so svedeckými výpoveďami, odvolací súd jednoznačne posúdil tak, že sa nejednalo o prevzatie dlhu, alebo ručiteľský záväzok žalovaného.

Z čl. II bodu 2 dodatku č. 4 vyplýva, že žalovaný mal predstavovať kupujúceho pohľadávky, teda postupníka, ktorý by žalobcovi vyplatil kúpnu cenu za pohľadávku, a nie kúpnu cenu za dlh. Vyplatenie však bolo podmienené uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky do 15. 11. 2004, k čomu v danom prípade nedošlo. Keďže nedošlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, nevznikla ani Kúpna zmluva, resp. neprešiel zmluvný vzťah na žalovaného.

Zo svedeckej výpovede Ing. G., ako aj následného správania strán po uzavretí dodatku č. 4, vyplýva, že žalovaný nezmaril podpísanie zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože zo strany žalobcu mu nebola predložená do lehoty dohodnutej do 15. 11. 2004. Z Dodatku č. 4 nevyplýva, kto mal návrh zmluvy o postúpení pohľadávok predkladať, avšak je nesporné, že podklady k pohľadávke nemal žalovaný k dispozícii (nebol účastníkom vzťahu, z ktorého pohľadávka pôvodného žalobcu vznikla), ale mal ich k dispozícii pôvodný žalobca – F. N. Bolo preto na ňom, aby tieto podklady žalovanému predložil do dohodnutého dátumu, aby mohlo dôjsť k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok. Po uvedenej dobe žalovaný takúto povinnosť nemal, pričom na rokovaniach s roľníkmi im bolo oznámené, ako majú ďalej postupovať po uzavretí dodatku č. 4. Prioritným záujmom žalovaného nebolo riešiť pohľadávky dodávateľov, ale získať nových dodávateľov mlieka a až následne na základe dohody riešiť aj ich pohľadávky, ak sa stanú dodávateľom žalovaného. Bolo na slobodnej vôli samostatne hospodáriaceho roľníka, či vstúpi do zmluvného vzťahu s L. a. s. alebo nie. Taktiež bolo aj slobodnou vôľou žalovaného, či s jednotlivými dodávateľmi surového kravského mlieka zmluvu uzavrie, pretože dodávateľ musel splňať jeho kritériá kvality dodávaného mlieka.

Z čl. X. Kúpnej zmluvy uzavretej medzi pôvodným žalobcom a S. vyplýva, že pôvodný žalobca nemohol počas viazanosti zmluvou zo S. dodávať mlieko inému kupujúcemu a v čl. IX sa zaviazal, že bez súhlasu S. a. s. neprevedie svoju pohľadávku na tretiu osobu. Cieľom

uzavretia Dodatku č. 4 bola úprava možnosti dodávateľa nebyť viazaný kúpnu zmluvou zo S. a. s.

Zo správania žalovaného a iných dodávateľov mlieka je zrejmé, že uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok v zmysle dodatku č. 4 a žalovaný im na základe toho vyplatil odplatu za postúpenú pohľadávku a zároveň došlo k zmene kupujúceho z kúpnej zmluvy v súlade s čl. I bod 3.) dodatku č. 4, teda stali sa dodávateľmi do L. O tom, že žalobca vedel, že bolo potrebné uzavrieť najprv zmluvu o postúpení pohľadávky, svedčí i samotné správanie právneho predchodcu žalobcu, ktorý žalovanému predložil návrh zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 524 a nasl. Obč. zák., avšak až po lehote uvedenej v dodatku č. 4. Tým, že nedošlo k uzavretiu uvedenej zmluvy, žalovanému nevznikla povinnosť uhradiť žalobcovi pohľadávku uplatnenú predmetnou žalobou.

Odvolaací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Z výsledkov dokazovania je nesporné, že právny predchodca žalobcu dodával surové kravské mlieko na základe zmluvy zo dňa 23. 03. 2004, uzavretej so spoločnosťou S., a. s., spoločnosti S., a. s., a to až do novembra 2004, teda aj po uzavretí predmetného dodatku č. 4. Taktiež je nesporné, že nebola splnená podmienka pre splatenie splatných pohľadávok spoločnosťou L., a. s., a to podmienka uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky podľa bodu 2.) článku II Dodatku v lehote podľa bodu 1.) čl. I, t. j. do 15. 11. 2004.

Dôvody odvolania žalobcu, že dodatok č. 4 je zmluvou o prevzatí dlhu v zmysle § 531 Obč. zák., sú právne irelevantné, pretože takto prejavená vôľa nebola v odvolacom konaní preukázaná, a dodatok nespĺňa ani zákonné obsahové náležitosti dohody o prevzatí dlhu, s čím sa správne vysporiadal v napadnutom rozsudku už súd prvého stupňa.

K platnému prevzatiu dlhu podľa § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka môže dôjsť na základe písomnej zmluvy uzavretej medzi dlžníkom a tretou osobou (novým dlžníkom), na čo je vždy potrebný súhlas veriteľa. Dohoda o prevzatí dlhu, ku ktorej veriteľ nedal súhlas, je neúčinná. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje (zhodne so žalovaným) na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 68/1996, z ktorého vyplýva, že súhlas veriteľa s prevzatím dlhu musí byť daný akýmkoľvek spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, že s prevzatím dlhu súhlasí. Ak je veriteľ s oznámením nečinný nemožno to bez ďalšieho považovať za súhlas s prevzatím dlhu.

Ustanovenie § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje prevzatie dlhu treťou osobou, ktorá sa stane dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi, a to na základe písomnej zmluvy uzavretej veriteľom súhlas pôvodného dlžníka sa tu nevyžaduje. Záväzok pôvodného dlžníka nezaniká, ale popri ňom vzniká nový záväzok toho, kto prevzal dlh. Nový dlžník je zaviazaný v rovnakom rozsahu ako pôvodný dlžník (ak sa nedohodli inak), a to popri ňom.

Keďže právny úkon musí byť vykonaný určite a zrozumiteľne, musí aj dohoda o prevzatí alebo pristúpení k dlhu obsahovať presné vymedzenie preberaného dlhu, alebo dlhu, ku ktorému nový dlžník pristupuje, teda rozsah preberanej povinnosti.

V predmetnom dodatku č. 4 nebol dlh riadne špecifikovaný a ani nie je jednoznačne a nepochybne určená osoba, ktorá by mala dlh prevziať (či to je žalovaný alebo U. a. s.). Rovnako nebolo špecifikované aký konkrétny ručiteľský záväzok by mal žalovaný na seba prebrať priamo podpisom Dodatku č. 4. V rozpore s tvrdením žalobcu, že dodatkom č. 4 došlo k prevzatiu dlhu je aj deklarovaná vôľa účastníkov dodatku č. 4, ktorá ich viedla k jeho podpisu a aj správanie sa účastníkov po uzavretí dodatku č. 4.

Dodatok č. 4 nie je zmluvou o prevzatí dlhu v zmysle § 531 Obč. zák., pretože nebolo v odvolacom konaní preukázané, že by prevzatie dlhu bolo vôľou účastníkov dodatku č. 4, a taktiež dodatok č. 4 nespĺňa ani zákonné obsahové náležitosti dohody o prevzatí dlhu.

K postúpeniu pohľadávky osobitnou zmluvou uzavretou do dňa 15. 11. 2004 nedošlo, a keďže predmetným dodatkom č. 4 nedošlo ani k prevzatiu dlhu S. voči žalobcovi, žalovaný v spore nie je pasívne vecne legitimovaný.

Odvolačí súd sa po vykonanom dokazovaní nestotožnil s tvrdením žalobcu, že po podpise dodatku č. 4 do vyplatenia starých dlhov figuroval popri S. a. s. ako kupujúci aj žalovaný spoločne a nerozdielne so S. a. s., pretože podmienkou pre to, aby sa žalovaný stal kupujúcim, bolo splatenie pohľadávok žalobcu, k čomu však nedošlo.

Z rozsudku Okresného súdu vo Zvolene č. k. 17 C/23/2005, ktorý žalobca doložil do spisu vyplýva, že žalovaný nebol účastníkom konania a je z neho zrejmé, že boli započítané pohľadávky, ktoré dodávatelia postúpili na L. a. s. a tie následne na U. s. a. s. Právny predchodca žalobcu so žalovaným zmluvu o postúpení pohľadávok neuzavrel.

Odvolačí súd po vrátení veci dovolacím súdom preto po doplnení dokazovania napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Súd prvého stupňa vec správne posúdil, vysporiadal sa so všetkými pre rozhodnutie veci podstatnými

námietkami a odvolací súd po zopakovanom a doplnenom dokazovaní považoval žalobcom doplňovanú skutkovú a právnu argumentáciu za právne irelevantnú.“

17. Ústavný súd zastáva názor, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

18. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

19. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam,

prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

20. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Cob 359/2011 z 11. decembra 2012 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

21. Vychádzajúc zo zistených skutočností, ako aj z konštantnej judikatúry ústavného súdu spojenej s posudzovaním dodržiavania zásad spravodlivého procesu dospel ústavný súd k záveru, že nezistil žiadnu spojitosť medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a tiež ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II. B

K namietanému porušeniu ďalších v sťažnosti uvedených základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného Dodatkovým protokolom k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

22. Sťažovateľka v bode 3 petitu sťažnosti žiadala prikázať krajskému súdu „*konať bez zbytočných prietáhov*“, hoci v bode 1 petitu nežiadala o vyslovenie porušenia tohto základného práva (čl. 48 ods. 2 ústavy) namietaným rozhodnutím krajského súdu a ani v odôvodnení sťažnosti neuviedla, akým postupom tento súd spôsobil prietahy v odvolacom konaní. V súvislosti s požadovaným vyslovením porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo, lebo porušenie v tomto čase ešte trvalo. V posudzovanom prípade porušenie tohto základného práva bolo namietané v čase, keď predmetné konanie na krajskom súde už bolo právoplatne skončené, čo je dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto jej časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

23. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti namietala aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dodatkový protokol“).

24. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy viazaný návrhom na začatie konania (koncentrovaným v jeho petite). Keďže sťažovateľka výslovne nenamietala porušenie týchto práv (pozri bod 6), ústavný súd jej sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

25. Nad rámec uvedeného ústavný súd navyše poznamenáva, že podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08) všeobecný súd spravidla

nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda o prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. V nadväznosti na záver prezentovaný v bode 21 je ďalším možným dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto časti jej zjavná neopodstatnenosť, pretože absencia porušenia ústavnoprosných princíпов vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľa hmotnoprosného charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07, III. ÚS 284/07, III. ÚS 114/09).

26. V závere ústavný súd ešte poznamenáva, že pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, ktoré predstavujú základné interpretačné pravidlá (základné ustanovenia), ktorými sú orgány verejnej moci (teda aj súdy) viazané a ich porušenie je možné namietat' len v spojitosti s porušením základných práv a slobôd (nie samostatne). Keďže v danej (posudzovanej) veci nebolo zistené porušenie označených práv (bod 21), nemohlo dôjsť ani k namietanému porušeniu týchto článkov ústavy.

III.

25. Sťažovateľka v časti I („*K faktografii a konaniu OS BA III.*“) bode D 4 (strana 17 sťažnosti) namietala odňatie jej možnosti konať pred všeobecným súdom, ktoré bolo spôsobené krajským súdom „*deklarovaním žalobcu (sťažovateľky, pozn.) ako insuficientného, čo do aktívnej legitímácie v danom spore*“, čo bolo podľa názoru sťažovateľky porušením „*ústavne garantovaného práva účastníka civilného procesu na súdnu ochranu a spravodlivý proces*“. V bode D 5 uvedenej časti sťažnosti poukázala na „*d'alsí protizákonný, ba až protiústavný moment*“ v postupe krajského súdu „*v koincidencii s procesom č. 2 Cb 48/2005 na úrovni OS BA III*“, keď označený sudca okresného súdu „*oznámil... predsedovi OS BA III, že nie je síce zaujatý, ale žalobca (firma R.) údajne stratil*

voči nemu dôveru...“, preto on „*hádza flintu do žita. S kauzou nech si robí kto chce čo chce*“. V danom obsahovom kontexte je možné túto námietku sťažovateľky chápať v konečnom dôsledku – implicitne – ako namietanie možnej zaujatosti vec posudzujúceho sudcu okresného súdu.

26. Vychádzajúc z uvedených sťažovateľkiných tvrdení ústavný súd v rozsahu takto namietaných skutočností poukazuje na možnosť sťažovateľky domáhať sa nápravy postupom podľa § 237 písm. f), resp. písm. g) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov; uvedenú možnosť však sťažovateľka nevyužila (bod 7).

27. Pokiaľ sťažovateľka dôvodila „*detailne a fundovane argumentovanými rozsudkami KS Ba č. 2 Cob 139/2009 z 04. 05. 2010 a č. 2 Cob 242-243/2009 z 11. 5. 2010*“, ústavný súd poznamenáva, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov (a ani zjednocovanie právnych názorov jednotlivých sudcov) a suplovať právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zverená najvyššiemu súdu.

28. Nad rámec doteraz uvedeného ústavný súd poukazuje na zrejmy nesúlad obsahu argumentácie sťažovateľky s návrhom na rozhodnutie (body 5, 6 a 22), ktorý však vzhľadom na kvalifikované zastúpenie sťažovateľky nepovažoval ústavný súd za potrebné reparať výzvou na odstránenie nedostatkov návrhu.

IV.

29. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite sťažnosti (bod 6).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2013